

Jens Tofteskov, CBS

Karakteristik af et undervisningsfag

Skitse til karakteristik for et undervisningsfag:

- **Fagets empiriske felt**
 - Hvilken praksis beskæftiger faget sig med
 - Hvor ”henter” faget viden/informationer
 - Hvilke typer af viden beskæftiger faget sig med
 - Abstrakt > < konkret/handlingsanvisninger/tommelfingerregler = normativ
 - Empirisk/metodisk > < teoretisk/modellerende
- **Relationer mellem undervisningsfaget og et eller flere videnskabsfag**
 - Et videnskabsfag er et fagligt fællesskab bestående af et fælles tidsskrifts- og konferencemiljø, er som regel meget snævert ift. et undervisningsfag.
- **Relationer til andre undervisningsfag**
 - Er udelukkende relevant på en uddannelse, der indeholder flere fag. Her er det centralt hvilke forhold der mellem fagene. F.eks. kan nogle fag være redskabsfag for andre fag. F.eks. Kan kemi være et redskabsfag på et biologistudium.
- **Betydningen af nøglebegreber**
 - Sikkerheden i begrebers betydning er helt centralt for substansen og ”troværdigheden” i et fag. Et fag hvor nøglebegreber betyder ét den ene dag og noget andet den næste, og hvor centrale begreber både kan skifte betydning og kan skiftes ud fra den ene dag til den anden, bliver betragtet som ”snakke fag”, hvor anything goes.
- **Fagets ”kernetiori(er)”/”love”**
 - Teorier som, alle der beskæftiger sig med faget er **nødt** til at forholde sig til, for at kunne demonstrere faglighed; f.eks. Fysik: Newtons lov, Økonomi: Adam Smith (markedskræfternes selvregulering), osv.
- **Relationen til videnskabsteori**
 - Handler om hvilke metateoretiske paradigmer, der betragtes som hhv. gyldige og ugyldige, dette har stor betydning for om der opereres med godt vers. dårligt eller sandt versus usandt, og i anden omgang hvordan der skelnes mellem godt og dårligt eller sandt og usandt. Er flere videnskabsteoretiske

”skoler” repræsenterede i et fag vil det ofte betyde uenighed f.eks. Om en teoris eller en metodes gyldighed.

- **Accepterede undersøgelsesmetoder**
 - Hvordan samles (ny) viden ind? Hvordan bruges denne viden? Er tæt knyttet til relationen til videnskabsteori, denne relation kan være bevidst eller ubevidst. Er den ubevidst, klassificeres hhv. gode og dårlige metoder ud fra fordomme uden forklaringer.
- **Accepterede argumentationsformer**
- **Fagets bidrag til udvikling af de studerendes kompetencer**
 - Bidraget til helheden, betydningen for slutkompetencerne har både i fagets ”selvopfattelse”, i kollegaers og i de studerendes opfattelse af faget, stor betydning for fagets manøvrer muligheder f.eks. i forhold til at kunne bruge de studerendes tid, ressourcer og kræfter.
- **Accepterede undervisningsformer**
 - Beskæftiger sig med den ”lokale” opfattelse (har ofte karakter af stærkt normative teorier) af, hvordan det er muligt at undervise i og lære faget.
- ”Opgavegenrer”